

[Etusivu](#) > ... > [Perhe- ja Perintöoikeudelliset Asiat](#) > [Perintöasiat](#) > [Periminen](#) > Hungary

Periminen

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Sivu on laadittu yhteistyössä [Euroopan unionin notaarien liiton \(CNUE\)](#) kanssa.

1 Miten kuolemanvaraismääräys (testamentti, yhteinen testamentti, perintösopimus) laaditaan?

a) Testamentit

Unkarin oikeusjärjestelmän mukaan on olemassa pääasiassa kolmenlaisia testamentteja: virallisesti vahvistettu testamentti, kirjallinen testamentti sekä suullinen testamentti (poikkeustapauksissa) (Unkarin siviililain 7:13 §).

aa) *Virallisesti vahvistettu testamentti* on tehtävä notaarin läsnä ollessa. Notari soveltaa virallisesti vahvistettua testamenttia laadittaessa erityisiä oikeudellisia säännöksiä (notaareista annetun lain säännökset, jotka koskevat notaarien vahvistamia asiakirjoja).

ab) *Kirjallisia virallisesti vahvistamattomia testamentteja* on Unkarin lainsäädännön mukaan kolmenlaisia:

- *omakätinen testamentti (holografinen testamentti)*: testamentti on muodoltaan pätevä, jos testamentintekijä on laatinut ja allekirjoittanut sen kokonaisuudessaan omakätisesti (siviililain 7:17 §:n 1 momentin a) kohta);

- *toisen henkilön laatima testamentti (allografinen testamentti)*: testamentintekijän on allekirjoitettava testamentti kahden todistajan ollessa yhtä aikaa läsnä tai (jos hän on jo aiemmin allekirjoittanut testamentin) hänen on vahvistettava kahdelle yhtä aikaa läsnä olevalle todistajalle, että kyseessä on hänen allekirjoituksensa. Todistajien on allekirjoitettava testamentti ja ilmoitettava, että he toimivat todistajina. Koneella kirjoitettu testamentti katsotaan aina allografiseksi, vaikka testamentintekijä olisi kirjoittanut sen itse (siviililain 7:17 §:n 1 momentin b) kohta);

- *notaarin haltuun talletettu virallisesti vahvistamaton testamentti*: tällainen testamentti on muodoltaan pätevä, jos testamentintekijä on allekirjoittanut (joko omakätisen tai toisen henkilön laatiman) testamentin ja sen jälkeen henkilökohtaisesti tallettanut sen notaarin haltuun ja erikseen ilmoittanut, että kyse on testamentista. Testamentti voidaan tallettaa notaarin haltuun joko avoimena tai sinetöitynä asiakirjana (siviililain 7:17 §:n 1 momentin c) kohta).

Kaikki kolme kirjallista virallisesti vahvistamatonta testamenttityyppiä ovat muodoltaan päteviä vain, jos itse testamentissa ilmoitetaan selkeästi sen *laatimispäivä*.

Kirjallisiin virallisesti vahvistamattomiin testamentteihin sovelletaan erityisiä sääntöjä silloin kun testamentti on laadittu *useammalle kuin yhdelle paperiarkille*:

- jos testamentintekijä on laatinut testamentin omakätisesti, hänen on numeroitava järjestyksessä testamentin

jokainen sivu,

- jos testamentin on laatinut joku toinen henkilö, testamentti on sivunumerointivaatimuksen lisäksi muodoltaan pätevä vain, jos testamentintekijä ja kaksi todistajaa ovat erikseen allekirjoittaneet jokaisen sivun (siviililain 7:17 §:n 2 momentti).

Kirjallinen testamentti on laadittava *kielellä*, jota testamentintekijä ymmärtää ja jota hän osaa

- kirjoittaa (kun on kyse omakätisestä testamentista) tai

- lukea (kun on kyse toisen henkilön laatimasta testamentista).

Testamentti ei ole muodoltaan pätevä, jos se on laadittu pikakirjoituksella tai jollakin muulla tavallisesta kirjoituksesta poikkeavalla symboli- tai koodikirjoituksella (siviililain 7:16 §).

ac) Suullisen testamentin voi tehdä henkilö, jonka henki on vaarassa sellaisen poikkeustilanteen takia, joka estää häntä tekemästä testamenttia kirjallisesti (siviililain 7:20 §). Suullinen testamentti on tehtävä kahden todistajan ollessa läsnä yhtä aikaa siten, että testamentintekijä esittää viimeisen tahtonsa kokonaisuudessaan todistajien ymmärtämällä kielellä (jos perittävä on viittomakielinen, hän voi käyttää viittomakieltä) ja ilmoittaa, että kyse on suullisesta testamentista (siviililain 7:21 §). Suullisen testamentin poikkeuksellista luonnetta korostaa myös säännös, jonka mukaan testamentti raukeaa, jos testamentintekijällä on ollut mahdollisuus tehdä ongelmitta kirjallinen testamentti 30 peräkkäisen päivän ajan siitä hetkestä, kun suullisen testamentin laatimiseen oikeuttanut tilanne päättyi (siviililain 7:45 §).

b) Yhteisten testamenttien muotoseikkoja koskevat erityiset säännöt

Siviililain (7:23 §) mukaan aviopuolisot voivat yhteiselämänsä aikana tehdä yhteisen testamentin.

Myös rekisteröidyn parisuhteen osapuolet voivat tehdä yhteisen testamentin ottaen huomioon rekisteröidystä parisuhteesta annetun lain (vuoden 2009 laki XXIX) 3 §:n 1 momentti.

Aviopuolisot (rekisteröidyn parisuhteen osapuolet) voivat tehdä yhteisen testamentin jossakin seuraavista muodoista:

ba) virallisesti vahvistettu testamentti (notaarin avustuksella);

bb) omakätinen (holografinen) kirjallinen virallisesti vahvistamaton testamentti: toinen testamentintekijä kirjoittaa testamentin kokonaisuudessaan käsin ja allekirjoittaa sen, kun taas toinen testamentintekijä ilmoittaa (samassa asiakirjassa) omakätisesti antamassaan ja allekirjoittamassaan lausunnossa, että kyse on myös hänen viimeisestä tahdostaan;

bc) toisen henkilön laatima (allografinen) testamentti: testamentintekijät allekirjoittavat asiakirjan toistensa sekä kahden todistajan ollessa yhtä aikaa läsnä tai – jos he allekirjoittivat testamentin jo aiemmin – kumpikin testamentintekijä ilmoittaa erikseen toisen osapuolen sekä kahden todistajan ollessa yhtä aikaa läsnä, että asiakirjassa oleva allekirjoitus on hänen.

Myös yhteisiin testamentteihin sovelletaan erityisiä sääntöjä silloin kun testamentti on laadittu *useammalle kuin yhdelle paperiarkille*:

- jos jompikumpi testamentintekijä on laatinut testamentin omakätisesti, testamentin jokainen sivu on numeroitava järjestyksessä, ja toisen testamentintekijän on allekirjoitettava jokainen sivu;

- jos testamentin on laatinut joku toinen henkilö, testamentti on sivunumerointivaatimuksen lisäksi muodoltaan pätevä vain, jos testamentintekijä ja kaksi todistajaa ovat erikseen allekirjoittaneet jokaisen sivun (siviililain 7:23 §:n 3 momentti).

c) Perintösopimus

Unkarin lainsäädännön mukaan perintösopimus on sopimus, jossa yksi sopimuspuoli eli testamentintekijä nimeää toisen sopimuspuolen perillisekseen *elatusta, elinkorkoa tai huolenpitoa* vastaan (siviililain 7:48 §).

Unkarin lainsäädännön mukaan perintösopimus on siis aina vastikkeellinen sopimus. Perintösopimuksessa testamentintekijä voi nimetä toisen sopimuspuolen perillisekseen joko koko jäämistön tai sen osan tai vain tiettyjen erikseen määrättyjen omaisuuserien osalta. Siirron vastineeksi tarjottava elatus, elinkorko tai huolenpito voidaan myöntää joko testamentintekijälle tai jollekin toiselle, sopimuksessa nimetyille henkilöille. Perintösopimus muodostaa kuolemanvaraismääräyksen ainoastaan testamentintekijän sopimuksessa antaman lausuman osalta, mutta ei toisen sopimuspuolen (elatuksen, elinkoron tai huolenpidon tarjoajan) osalta.

Perintösopimukseen sovelletaan samanlaisia *muodollisia pätevyysvaatimuksia* kuin kirjallisiin testamentteihin sillä erotuksella, että sopimuksen on täytettävä myös allografista testamenttia koskevat muodolliset vaatimukset, vaikka jompikumpi sopimuspuolista olisi laatinut sen omakätisesti (siviililain 7:49 §:n 1 momentti). Näin ollen perintösopimus on muodoltaan pätevä, jos

- notaari on vahvistanut sen virallisessa asiakirjassa (samalla tavalla kuin virallisesti vahvistetun testamentin) tai
- sen laatimisessa on noudatettu toisen henkilön laatimaa (allografista) testamenttia koskevaa menettelyä (se on laadittu kahden todistajan läsnä ollessa).

Jotta perintösopimus olisi pätevä, tarvitaan *oikeudellisen edustajan ja holhousviranomaisen suostumus*, jos perintösopimuksen tekijä on

- alaikäinen, jonka oikeustoimikelpoisuus on rajallinen, tai
- täysi-ikäinen, jonka oikeustoimikelpoisuutta on osittain rajoitettu omaisuutta koskevien oikeudellisten tahdonilmaisujen osalta (7:49 §:n 2 momentti).

2 Miten kuolemanvaraismääräys rekisteröidään?

Kuolemanvaraismääräystä ei tarvitse rekisteröidä. Kuolemanvaraismääräys on pätevä, vaikka sitä ei merkittäisi viralliseen rekisteriin. Jos notaari kuitenkin osallistuu kuolemanvaraismääräyksen laatimiseen, hän huolehtii viran puolesta siitä, että asiakirjan laatiminen (tai peruuttaminen, muuttaminen tai vetäminen pois notaarin hallusta) merkitään kansalliseen testamenttirekisteriin (Végrendeletek Országos Nyilvántartás, VONY). Rekisteriin merkitään seuraavat kuolemanvaraismääräykset (niiden tekeminen, peruuttaminen, muuttaminen tai vetäminen pois notaarin hallusta):

- virallisesti vahvistettu testamentti (notaarin virallisessa asiakirjassa vahvistama)
- notaarin haltuun talletettu virallisesti vahvistamaton testamentti
- perintösopimus (jos se on notaarin virallisessa asiakirjassa vahvistama)
- testamenttilahjoitus (jos se on notaarin virallisessa asiakirjassa vahvistama).

Jos kuolemanvaraismääräystä ei jostain syystä kuitenkaan merkitä rekisteriin, tämä ei vaikuta sen pätevyYTEEN.

3 Sovelletaanko kuolemanvaraismääräysten sisältöön rajoituksia (esimerkiksi lakiosa)?

Siviililain 7:10 §:n mukaan testamentintekijä voi vapaasti määrätä jäämistöstään tai sen osasta kuolemanvaraismääräyksellä.

Testamenttausvapaus koskee testamentintekijän koko jäämistöä. Unkarin lainsäädännössä mainitaan erälle testamentintekijän lähisukulaisille (rintaperillinen, aviopuoliso, vanhempi) kuuluva lakiosa. Kyseessä on kuitenkin *sopimusoikeudellinen* vaatimus, jonka edunsaaja voi esittää perillisille. (Sen vanhentumisaika on viisi vuotta.) Lakiosaan oikeutetusta ei tule perillistä, eli hänellä ei ole minkäänlaista esineoikeudellista (*in rem*) osuutta jäämistöön edes siinä tapauksessa, että hänen perillistä vastaan esittämänsä lakiosavaatimus hyväksyttäisiin.

Lakiosan perusteella lakiosaan oikeutetulla on oikeus kolmannekseen osuudesta, jonka henkilö olisi saanut lakimääräisenä perillisenä. Jos puoliso saa lakimääräisenä perillisenä myös hallintaoikeuden, lakiosa on tältä osin sellainen rajoitettu osuus hallintaoikeudesta, joka vastaa puolison tarpeita, kun otetaan huomioon tämän

perimät omaisuuserät.

4 Jos kuolemanvaraismääräystä ei ole laadittu, kuka perii ja kuinka paljon?

Jos kuolemanvaraismääräystä ei ole laadittu, perimysjärjestys määräytyy lakimääräisen perimyksen mukaan. Perimysjärjestyksen mukaan perillisiä ovat lähisukulaiset (suoraan alenevassa ja ylenevässä polvessa olevat sukulaiset sekä sivusukulaiset) ja eloonjäänyt puoliso (tai rekisteröidyn parisuhteen osapuoli) seuraavien sääntöjen mukaisesti.

a) Lähisukulaisten perintöoikeus

aa) Rintaperillisten perintöoikeus (siviililain 7:55 §)

Ensisijaisia lakimääräisiä perillisiä ovat perittävän lapset, joista kukin saa yhtä suuren osuuden. Jos lapsi (tai kaukaisempi jälkeläinen) on menettänyt perintöoikeutensa, sijaan tulevat lapsen jälkeläiset,

- joista kukin saa yhtä suuren osuuden ja

- joiden yhteenlaskettu osuus vastaa perintöoikeutensa menettäneen perillisen osuutta.

Määritettäessä rintaperillisten osuutta jäämistöstä on kuitenkin otettava huomioon myös niin sanottu *laskennallinen jäämistö* (ks. e) kohta).

ab) Vanhempien ja heidän jälkeläistensä perintöoikeus (siviililain 7:63 §)

Jos perittävällä ei ole rintaperillisiä eikä aviopuolisoa (tai kyseiset henkilöt ovat menettäneet perintöoikeutensa), kumpikin hänen vanhemmistaan perii yhtä suuren osuuden. Jos vanhempi on menettänyt perintöoikeutensa, sijaan tulevat kyseisen vanhemman jälkeläiset samalla tavalla kuin lapsen kohdalla tämän jälkeläiset (sijaantuloperiaatteen mukaisesti). Jos perintöoikeutensa menettäneellä vanhemmalla ei ole jälkeläisiä (tai nämä ovat menettäneet perintöoikeutensa), perii joko toinen vanhempi yksin tai hänen jälkeläisensä.

ac) Isovanhempien ja heidän jälkeläistensä perintöoikeus (siviililain 7:63 §)

Jos perittävällä ei ole rintaperillisiä, vanhempia tai näiden jälkeläisiä eikä aviopuolisoa (tai puoliso on menettänyt perintöoikeutensa), lakimääräisiä perillisiä ovat perittävän isovanhemmat, jotka perivät kukin yhtä suuren osan. Jos isovanhempi on menettänyt perintöoikeutensa, sijaan tulevat hänen jälkeläisensä samalla tavalla kuin perintöoikeutensa menettäneen vanhemman kohdalla tämän jälkeläiset (sijaantuloperiaatteen mukaisesti).

Jos perintöoikeutensa menettäneellä isovanhemmalla ei ole jälkeläisiä (tai nämä ovat menettäneet perintöoikeutensa), sijaan tulee hänen puolisonsa, ja jos tämäkin on menettänyt perintöoikeutensa, perivät hänen jälkeläisensä. Jos joko äidin- tai isänpuoleiset isovanhemmat ovat menettäneet kokonaan perintöoikeutensa eikä heillä ole jälkeläisiä (tai nämäkin ovat menettäneet perintöoikeutensa), perintö menee kokonaisuudessaan toisen puolen isovanhemmille tai heidän jälkeläisilleen.

ad) Isoisovanhempien ja heidän jälkeläistensä perintöoikeus (siviililain 7:65 §)

Jos perittävällä ei ole isovanhempia, jotka voisivat periä, lakimääräisiä perillisiä ovat hänen isoisovanhempansa, joista kukin perii yhtä suuren osuuden. Jos isoisovanhempi on menettänyt perintöoikeutensa, sijaan tulevat hänen jälkeläisensä samalla tavalla kuin perintöoikeutensa menettäneen isovanhemman kohdalla tämän jälkeläiset (sijaantuloperiaatteen mukaisesti).

Jos perintöoikeutensa menettäneellä isoisovanhemmalla ei ole jälkeläisiä (tai nämä ovat menettäneet perintöoikeutensa), sijaan tulee hänen puolisonsa, ja jos tämäkin on menettänyt perintöoikeutensa, perivät hänen jälkeläisensä. Jos jotkut isoisovanhemmat ovat menettäneet kokonaan perintöoikeutensa eikä heillä ole jälkeläisiä (tai nämäkin ovat menettäneet perintöoikeutensa), perintö menee kokonaisuudessaan muille isoisovanhemmille, joista kukin perii yhtä suuri osuuden.

ae) Kaukaisempien ylenevää polvea olevien sukulaisten perintöoikeus (siviililain 7:66 §)

Jos perittävän jälkeen ei jäänyt isoisovanhempia eikä näiden jälkeläisiä (tai nämä ovat menettäneet

perintöoikeutensa), lakimääräisiä perillisiä ovat perittävän kaukaisemmat ylenevää polvea olevat sukulaiset, joista kukin perii yhtä suuren osuuden.

af) Valtion perintöoikeus (siviililain 7:74 §)

Jos muita perillisiä ei ole, perintö menee valtiolle.

Koska Unkarin valtio perii vain siinä tapauksessa, että muita perillisiä ei ole, se ei voi luopua perinnöstä. Muilta osin valtion oikeudellinen asema on samanlainen kuin muiden perillisten. Valtion perintöoikeus perustuu Unkarin lainsäädännössä siis yksityisoikeuteen eikä julkisoikeuteen.

b) Aviopuolison perintöoikeus (siviililain 7:58–7:62 §)

Eloonjääneellä aviopuolisolla on perintöoikeus sillä edellytyksellä, että hänellä oli perittävän kanssa *oikeudellisesti pätevä* aviosuhde. Pelkkä aviosuhde ei kuitenkaan ole riittävä edellytys eloonjääneen puolison perimykselle. Siviililain 7:62 §:ssä säädetään erityisestä perusteesta, jonka mukaisesti puoliso menettää perintöoikeutensa, jos puolisoilla *ei ollut yhteiselämää*: kyseisen pykälän mukaan eloonjäänyt puoliso ei voi periä siinä tapauksessa, että puoliset eivät asuneet yhdessä perimyksen alkaessa ja jos olosuhteiden perusteella on ilmeistä, ettei yhteen palaaminen ollut todennäköistä. Tähän perintöoikeuden menettämistä koskevaan perusteeseen voi vedota henkilö, joka itse tämän jälkeen perisi tai saisi vapautuksen kuolemanvarais määräyksen nojalla hänelle kuuluvasta velvoitteesta tai muusta rasitteesta.

Puolisoiden perintöoikeutta koskevia siviililain säännöksiä on sovellettava soveltuvin osin myös *rekisteröidyn parisuhteen osapuoliin*. Rekisteröidystä parisuhteesta annetun lain (vuoden 2009 laki XXIX) 3 §:n 1 momentin mukaan rekisteröidyn parisuhteen osapuolilla on samat perintöoikeudet kuin aviopuolisolla.

Rekisteröidystä parisuhteesta poiketen Unkarin oikeusjärjestys ei takaa perintöoikeutta avoliitossa eläville. Tällä tarkoitetaan henkilöitä, jotka ovat eläneet yhdessä perittävän kanssa, mutta eivät ole olleet hänen kanssaan avoliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa.

Aviopuolison asema perimyksessä riippuu muiden lakimääräisten perillisten olemassaolosta:

ba) Aviopuolison ja jälkeläisten perintöoikeudet (siviililain 7:58 §)

Jos perittävältä jää sekä aviopuoliso että jälkeläisiä, puolisoilla on seuraavat perintöoikeudet:

- elinikäinen hallintaoikeus puolisoitten yhteiseen asuntoon ja siihen kuuluvaan irtaimistoon sekä
- samankokoinen osuus muusta jäämistöstä kuin perittävän lapsilla.

Aviopuoliso voi milloin tahansa pyytää hallintaoikeutensa lunastamista (tulevaisuuden osalta) (siviililain 7:59 §). Siinä tapauksessa puolisoilla on oikeus saada lunastettavasta jäämistöstä yhtä suuri osuus kuin yhdellä perittävän lapsella, joko luontoissuorituksena tai rahana. Hallintaoikeuden lunastaminen voi tapahtua myös perintöasian käsittelyn aikana. Hallintaoikeuden lunastamisen yhteydessä on otettava asianmukaisesti huomioon asianomaisten (puolison ja jälkeläisten) kohtuulliset edut.

Perintöasian käsittelyn aikana puoliso ja jälkeläiset voivat myös tehdä perinnönjakosopimuksen (*osztályos egyezés*), jonka perusteella eloonjäänyt puoliso saa lakimääräisen osuuden sijasta hallintaoikeuden koko jäämistöön.

bb) Aviopuolison ja vanhempien perintöoikeudet (siviililain 7:60 §)

Jos perittävällä ei ole jälkeläisiä (tai nämä ovat menettäneet perintöoikeutensa), mutta hänellä on eloonjäänyt aviopuoliso ja vanhemmat, puolisoilla on seuraavat perintöoikeudet:

- puolisoitten yhteinen asunto ja siihen kuuluva irtaimisto (omistusoikeus, ei pelkkä hallintaoikeus!) sekä
- puolet muusta jäämistöstä. Jäämistön toiseen puolikkaaseen sovelletaan seuraavaa perimysjärjestystä:
- tämä osuus jäämistöstä jaetaan tasan perittävän vanhempien kesken

- jos jompikumpi perittävän vanhemmista on menettänyt perintöoikeutensa, kyseisen vanhemman osuus jaetaan tasan toisen vanhemman ja eloonjääneen puolison kesken.

bc) Aviopuoliso ainoana perillisenä (siviililain 7:61 §)

Jos perittävällä ei ole jälkeläisiä eikä vanhempia (tai nämä ovat menettäneet perintöoikeutensa), koko jäämistö menee eloonjääneelle puolisolle. Eloonjääneen puolison lakimääräinen perimys sulkee siis pois perittävän vanhempien jälkeläisten (perittävän sisarusten) sekä ylenevää polvea olevien kaukaisempien sukulaisten ja sivusukulaisten perimyksen.

c) Adoption oikeudelliset vaikutukset lakimääräiseen perimykseen

Adoptio luo lakimääräisen perimyssuhteen adoptiolapsen ja adoptiovanhemman sekä tämän sukulaisten välille. Eräissä tapauksissa adoptiolapsi säilyttää myös lakimääräisen oikeuden periä biologiset sukulaisensa:

ca) Adoptiolapsen lakimääräinen perintöoikeus

Adoptiolapsi on lakimääräisen perimyksen kannalta samassa asemassa kuin adoptiovanhemman biologiset jälkeläiset: adoptiovanhemman sekä tämän sukulaisten kuoltua adoptiolapset perivät samalla tavalla kuin adoptiovanhemman biologiset jälkeläiset. Adoptiolapsella on myös edelleen lakimääräinen oikeus periä biologiset sukulaisensa, mutta vain jos adoptiovanhempi on hänen suoraan ylenevää polvea oleva sukulaisensa, sisaruksensa tai muu hänen suoraan ylenevää polvea olevan sukulaisensa jälkeläinen (siviililain 7:72 §).

cb) Lakimääräinen perimys adoptiolapsen kuoltua

Adoption vaikutus perimykseen toimii myös toiseen suuntaan, ja seuraavat henkilöt ovat adoptiolapsen lakimääräisiä perillisiä:

- jälkeläiset ja eloonjäänyt aviopuoliso

- jos jälkeläisiä ei ole, aviopuoliso ja adoptiovanhemmat

- jos perittävällä ei ole jälkeläisiä eikä eloonjäänyttä aviopuolisoa, adoptiovanhemmat ja näiden sukulaiset

lakimääräistä perimystä koskevien sääntöjen mukaisesti.

Adoptiovanhemman ja tämän sukulaisten lakimääräisen perimyksen ehtona on, että adoptiosuhde oli olemassa perimyksen alkaessa.

Jos edellä mainitut henkilöt eivät peri adoptiolasta, lakimääräisiä perillisiä ovat adoptiolapsen biologiset sukulaiset sillä edellytyksellä, että adoptiovanhempi on hänen suoraan ylenevää polvea oleva sukulaisensa, sisaruksensa tai muu hänen suoraan ylenevää polvea olevan sukulaisensa jälkeläinen (siviililain 7:73 §).

d) Perimys ylenevässä tai alenevassa polvessa – tiettyjen omaisuserien perimystä koskevat erityiset säännöt

Unkarin oikeuden erityispiirre on perimys ylenevässä tai alenevassa polvessa (*ági öröklés*). Tällä tarkoitetaan erityisiä oikeudellisia perimyssääntöjä, joiden mukaisesti eräiden jäämistöön kuuluvien omaisuserien perimykseen sovelletaan tavanomaisesta poikkeavia sääntöjä.

On huomattava, että ylenevässä tai alenevassa polvessa tapahtuvaa perimystä koskevia sääntöjä sovelletaan vain siinä tapauksessa, että perittävällä *ei ole jälkeläisiä*. Jos perittävällä on jälkeläisiä, jotka ovat lakimääräisiä perillisiä, sovelletaan tavallisia perimyssääntöjä.

da) Ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyvät omaisuserät (siviililain 7:67 §)

Ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyvät omaisuserät muodostavat erillisen kokonaisuuden jäämistöstä. Niihin lasketaan

- omaisuserät, jotka perittävä on saanut joltakulta ylenevää polvea olevalta sukulaiselta joko perintönä tai lahjana, sekä

- omaisuuserät, jotka perittävä on perinyt tai saanut lahjana sisarukseltaan tai tämän jälkeläiseltä edellyttäen, että sisarus tai tämän jälkeläinen on perinyt kyseisen omaisuuserän tai saanut sen lahjana perittävän kanssa yhteiseltä ylenevää polvea olevalta sukulaiselta.

Lain mukaan eräät omaisuuserät on kuitenkin jätetty ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyvien omaisuuserien ulkopuolelle (ks. dd) kohta).

Henkilön, joka perisi tällaisia omaisuuseriä, on todistettava, että kyseinen omaisuuserä kuuluu ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyviin omaisuuseriin.

db) Ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyvän jäämistön perimysjärjestys (siviililain 7:68 §)

Ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyvää omaisuutta voivat periä perittävän vanhemmat (tai, jos nämä ovat menettäneet perintöoikeutensa, heidän jälkeläisensä) ja isovanhemmat sekä kaukaisemmat ylenevää polvea olevat sukulaiset. Ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyvää omaisuutta koskevat seuraavat perimyssäännöt:

- Perittävän vanhempi perii ne omaisuuserät, jotka perittävä on saanut häneltä tai joltakulta ylenevää polvea olevalta sukulaiselta. Jos vanhempi on menettänyt perintöoikeutensa, hänen sijaansa perivät hänen jälkeläisensä yleisten perimyssääntöjen mukaisesti.

- Jos sekä vanhempi että tämän jälkeläinen ovat menettäneet perintöoikeutensa, ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyvä omaisuus menee perittävän isovanhemmalle.

- Jos myös perittävän isovanhempi on menettänyt perintöoikeutensa, ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyvän omaisuuden perii kaukaisempi ylenevää polvea oleva sukulainen.

Jos perittävän jälkeen ei jää yhtään edellä mainituista perillisistä, ei sovelleta ylenevässä tai alenevassa polvessa tapahtuvaa perimystä koskevia sääntöjä, vaan ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyviin omaisuuseriin sovelletaan tavanomaisia perimyssääntöjä.

dc) Eloonjääneen puolison elinikäinen hallintaoikeus ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyvään omaisuuteen (siviililain 7:69 §)

Edellä db kohdassa mainitut perilliset saavat omistusoikeuden perimäänsä ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyvään omaisuuteen. Perittävän eloonjäänyt puoliso puolestaan saa elinikäisen hallintaoikeuden kyseiseen jäämistöön.

Kyseisen hallintaoikeuden lunastamista voi pyytää seuraavasti:

- Kuka tahansa asianomaisista (joko hallintaoikeuden saanut puoliso tai ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyvän omaisuuden perillinen) voi pyytää hallintaoikeuden lunastamista.

- Kun on kyse eloonjääneen puolison ja perittävän yhteisenä kotina käytetystä asunnosta, ainoastaan puoliso voi pyytää asuntoa ja siihen kuuluvaa irtaimistoa koskevan hallintaoikeuden lunastamista.

Jos hallintaoikeus lunastetaan, puolisollla on oikeus kolmasosaan ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyvästä omaisuudesta.

dd) Ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyvän perimyksen ulkopuolelle jätetyt omaisuuserät (siviililain 7:70 §)

Sen estämättä, mitä da) kohdassa todetaan, ylenevässä tai alenevassa polvessa siirtyvä omaisuus ei sisällä seuraavia omaisuuseriä:

- arvoltaan tavanomaiset lahjat

- kaikki sellaiset omaisuuserät, joita ei enää ole perittävän kuollessa. Ylenevässä tai alenevassa polvessa tapahtuvaa perimystä koskevat säännöt kattavat kuitenkin tällaisen jäämistön sijaan tulleet tai tällaisen jäämistön tuotolla hankitut omaisuuserät.

Jos perittävältä jää eloonjäänyt puoliso, ylenevässä tai alenevassa polvessa tapahtuvaa perimystä koskevien sääntöjen nojalla ei ole mahdollista esittää vaateita arvoltaan tavanomaisen koti-irtaimiston suhteen.

e) *Velvollisuus huomioida lahjoitukset, jotka perittävä on eläessään antanut edunsaajilleen*

Rintaperillisten perintöosaan vaikuttaa velvollisuus ilmoittaa heidän perittävältä tämän eläessä saamansa lahjoitukset (*osztályrabocsátási kötelezettség*). Tämä tarkoittaa sitä, että jos perittävällä on useita rintaperillisiä, kunkin on ilmoitettava lahjoitukset, jotka hän on saanut perittävältä tämän elinaikana ja joiden arvo lisätään laskennallisesti perinnön arvoon (siviililain 7:56 §).

Tähän velvollisuuteen sovelletaan seuraavia sääntöjä:

Perillisten on tämän velvollisuuden mukaisesti ilmoitettava lahjoitukset, jos

- perittävä on itse määrännyt, että hänen antamansa lahjoitukset on laskettava mukaan perintöosaan, tai
- olosuhteista voi päätellä, että perittävän tarkoituksena on ollut lahjoituksen tekohetkellä määrätä ilmoittamisvelvollisuudesta.

Velvollisuus ilmoittaa perittävän elinaikanaan antamat lahjoitukset ei kuitenkaan koske seuraavia lahjoituksia (siviililain 7:56 §:n 3 momentti):

- arvoltaan tavanomaiset lahjoitukset sekä
- varattomalle jälkeläiselle myönnetty elatusapu,

vaikka perittävä olisi nimenomaisesti edellyttänyt tällaisten lahjoitusten laskennallista huomioimista.

Perittävän eläessään tuleville edunsaajilleen antamien lahjoitusten ilmoitusvelvollisuus pannaan täytäntöön seuraavien toimenpiteiden avulla (siviililain 7:57 §:n 1 momentti):

- perillisten on lisättävä perittävältä saamiensa lahjoitusten arvo jäämistöön arvoon,
- näin saatu perinnön kokonaisarvo (eli perinnön arvo, johon on lisätty lahjoitusten nettoarvot) on jaettava perillisten kesken samassa suhteessa kuin heidän lakimääräinen perintöosansa,
- kunkin perillisen perintöosasta on vähennettävä hänen ilmoittamansa lahjoitusten arvo (perittävän elinaikanaan perilliselle antamien lahjoitusten arvo).

Jos jonkin perillisen ilmoittama lahjoitusten arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin hänen osuutensa edellä mainitun laskentatavan perusteella saadusta perinnön laskennallisesta arvosta, hänen katsotaan saaneen osuutensa jaettavasta perinnöstä, mutta hänen ei kuitenkaan tarvitse palauttaa yli menevää osuutta (siviililain 7:57 §:n 4 momentti).

Jälkeläisten on ilmoitettava lahjoitukset siinä tapauksessa, että

- kyseessä on lakimääräinen perimys tai
- jälkeläiset perivät lakimääräistä perintöosaansa vastaavan osuuden perinnöstä testamentin perusteella (siviililain 7:56 §:n 2 momentti).

5 Mikä on toimivaltainen viranomainen

5.1 perintöasioissa?

Perintöoikeuden alaan liittyvät menettelyt kuuluvat Unkarissa joko notaarien tai tuomioistuinten toimivaltaan:

- Jos perintöasian asianosaisten välillä ei ole riita-asiaa, perintöasia ratkaistaan yleensä notaarin johtamassa perintöasian käsittelyssä (ks. tarkemmin 6 kohta). Kyseessä on riitauttamaton menettely, jonka aikana notaari toimii tuomioistuimen tavoin ja jonka päätteeksi annetaan virallinen päätös.
- Jos asianosaisten välillä on riita-asia, perintöasiaa ei ratkaise notaari, vaan se ratkaistaan oikeudenkäynnissä.

Perintöasian vieminen tuomioistuimeen on Unkarissa melko harvinaista, ja suurin osa perintöasioista ratkaistaan

lopullisesti notaarien johdolla perintöasian käsittelyssä.

5.2 vastaanottamaan perinnön vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

Unkarin lainsäädännön mukaan perimys tapahtuu *ipso iure*, eli perintö siirtyy perilliselle perittävän kuollessa ilman erityisiä oikeustoimia. Unkarin lainsäädännön mukaan perinnön *vastaanottamisesta* ei siis tarvitse erikseen ilmoittaa.

Jos perillinen ei halua ottaa perintöä vastaan, hän voi ilmoittaa *luopuvansa* perinnöstä. Laissa ei säädetä erikseen, missä muodossa perinnöstä luopumista koskeva ilmoitus on tehtävä. Ilmoitus on pätevä riippumatta siitä, onko se tehty suullisesti vai kirjallisesti.

Koska perimysjärjestys määräytyy Unkarissa erityisessä virallisessa menettelyssä eli perintöasian käsittelyssä (ks. 6 kohta), käsittelystä vastaavalle notaarille on ilmoitettava perinnöstä luopumisesta, jotta tämä voidaan ottaa huomioon käsittelyssä. Käytännössä perinnöstä luopuminen tapahtuu perintöasian käsittelyä johtavan notaarin läsnä ollessa, tai perillinen toimittaa perinnöstä luopumista koskevan kirjallisen ilmoituksen notaarille.

Jos perillinen luopuu perinnöstä, tämän katsotaan tapahtuneen takautuvasti perittävän kuolinhetkellä. Näin ollen perimystä ei ole tapahtunut.

5.3 vastaanottamaan testamenttisaannon vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

Perinnön vastaanottamista tai siitä luopumista koskevia sääntöjä (5.2 kohta) sovelletaan soveltuvin osin myös testamenttisaantoon.

5.4 vastaanottamaan lakiosan vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

Kuten edellä on jo todettu, Unkarin lainsäädännön mukaan lakiosa on sopimusoikeudellinen vaatimus, jonka edunsaaja voi esittää perilliselle. Kyseessä ei siis ole esineoikeudellinen (*in rem*) osuus jäämistöön. Näin ollen Unkarin lainsäädännössä ei tunneta käsitettä ”lakiosan vastaanottamista tai siitä luopumista koskeva ilmoitus”. Lakiosavaatimuksen käsittelytapa riippuu ensisijaisesti siitä, mikä on perillisen ja lakiosaan oikeutetun välinen suhde:

Jos perillinen ja lakiosaan oikeutettu ovat päässet asiassa *yksimielisyyteen* (eli perillinen tunnustaa lakiosavaatimuksen), he voivat perintöasian käsittelyn yhteydessä tehdä sopimuksen lakiosavaatimuksen täyttämiseksi (esim. perillinen voi luovuttaa lakiosaan oikeutetulle henkilölle jäämistöomaisuutta vaatimuksen täyttämiseksi).

Jos yksimielisyyteen ei päästä, lakiosaan oikeutettu voi nostaa perillistä vastaan kanteen tuomioistuimessa.

6 Esitelkää lyhyesti kansallisen lainsäädännön mukainen perintöasian ratkaisumenettely, mukaan lukien kuolinpesän purkaminen ja sen omaisuuden jakaminen (kertokaa myös, aloittaako tuomioistuin tai muu toimivaltainen viranomainen perintöasioita koskevan menettelyn omasta aloitteestaan).

Unkarin lainsäädännössä säädetään virallisesta oikeudellisesta menettelystä eli perintöasian käsittelystä. Käsittely käynnistetään *viran puolesta*, ja sen tarkoituksena on mahdollisuuksien mukaan ratkaista yhdessä menettelyssä kaikki perimykseen liittyvät oikeudelliset kysymykset kaikkien asianosaisten kesken (perilliset, testamentinsaajat, lakiosaan oikeutetut, kuolinpesän velkojat jne.).

Perintöasian käsittelyyn kuuluu Unkarissa kaksi vaihetta. Ensimmäisessä vaiheessa hallintoviranomainen (toimivaltaisen paikallisviranomaisen tehtävään nimittämä hallintovirkamies) toimittaa *perunkirjoituksen*. Tämän vaiheen tarkoituksena on valmistella notaarin suorittamaa perintöasian käsittelyä, ja siinä pyritään selvittämään perimysasiaan liittyvät, sekä henkilöitä koskevat että aineelliset olosuhteet (erityisesti perittävän jättämät omaisuuserät, perintöasian osapuolet sekä se, onko perittävä tehnyt kuolemanvaraismääräyksen). Kaikki nämä

seikat merkitään perukirjaan, joka lähetetään sen jälkeen toimivaltaiselle notaarille.

Käsittelyn toiseen vaiheeseen, josta vastaa *notaari*, sovelletaan riitauttamattomia menettelyjä koskevia sääntöjä. Notaari käyttää tässä menettelyssä julkista valtaa, ja hänellä on samanlainen tehtävä kuin tuomarilla.

Menettelyyn sovelletaan erityisiä *toimivaltasääntöjä*, ja menettelyä johtaa säännösten mukaisesti toimivaltainen notaari. Asianosaiset (esim. perilliset) eivät siis voi itse valita notaaria perintöasian käsittelyssä.

Notaari tarkastelee käsittelyn aikana viran puolesta kaikkia tosiseikkoja ja olosuhteita, jotka vaikuttavat perimysjärjestykseen. Tosiseikkojen toteamiseksi on yleensä järjestettävä kuuleminen, johon notaari kutsuu asianosaiset. Jos voidaan olettaa, että perittävä on tehnyt kuolemanvaraismääräyksen, notaari toteuttaa viran puolesta tarvittavat toimenpiteet hankkiakseen sen.

Perinnönjako perillisten kesken toteutetaan Unkarissa yleensä perintöasian käsittelyn puitteissa. Perinnönjaossa olennaista on, että perimyksen johdosta muodostunut perillisten yhteisomistus päättyy. Perinnönjako toteutetaan yleensä perillisten keskinäisellä *perinnönjakosopimuksella*. Jos perilliset tekevät perinnönjakosopimuksen, notaari antaa sen pohjalta samansisältöisen päätöksen, jossa vahvistetaan jäämistön siirto.

Perintöasian käsittelyn aikana myös perilliset ja eräät muut asianomaiset voivat tehdä keskinäisen sopimuksen. Perilliset voivat luovuttaa perintönä saamansa omaisuuden, joko osittain tai kokonaan, kuolinpesän velkojalle tai lakiosaan oikeutetulle täyttääkseen näiden vaatimukset. Näin kuolinpesän velkojien tai lakiosaan oikeutettujen vaatimuksista voidaan päästä sopuun perintöasian käsittelyn puitteissa.

Notaari antaa perintöasian käsittelyn päätteeksi *virallisen päätöksen*, jossa vahvistetaan jäämistön siirto. Tällä päätöksellä jäämistöön kuuluvat omaisuuserät siirtyvät juridisesti perillisille (tai testamentinsaajille).

Henkilöt, joita asia koskee, voivat *hakea muutosta* notaarin jäämistön siirrosta tekemään päätökseen toimivaltaiselta aluetuomioistuimelta (*törvényeszkék*). Jos päätökseen ei haeta muutosta, se saa lainvoiman. Jäämistön siirtoa koskeva lainvoimainen päätös on virallinen asiakirja, joka todistaa, että siinä mainitut henkilöt ovat perillisiä (testamentinsaajia). Notaari lähettää lainvoimaisen päätöksen viran puolesta viranomaiselle, joka ylläpitää kiinteistörekisteriä (tai muuta omaisuusrekisteriä).

Jos asianosaisten välillä on riita-asia, notaarilla ei ole toimivaltaa päättää asiasta perintöasian käsittelyssä, sillä riita-asia ratkaistaan aina tuomioistuimessa.

7 Miten ja milloin henkilöstä tulee perillinen tai testamentinsaaja?

Unkarin siviililain 7:1 §:n mukaan perittävän kuollessa koko hänen jäämistönsä siirtyy perillisille. Unkarin lainsäädännössä noudatetaan siten *ipso iure* -perimyksen periaatetta. Perillinen saa kaikki oikeudet jäämistöön perittävän kuolinhetkellä ilman eri oikeustoimia (esim. perinnön vastaanottamista koskeva ilmoitus). Unkarin lainsäädäntö ei siis tunne tilannetta, jossa kuolinpesällä ei olisi perillisiä (*hereditas iacens*). Jos perillisiä on useita, he saavat perittävän kuollessa perintöosansa mukaisen osuuden perinnöstä. Perillisten kesken muodostuu perittävän kuolinhetkellä siis yhteisomistus.

Unkarin siviilioikeudessa säädetään kahdenlaisesta testamenttisaannosta: erityistestamenttisaanto (*legatum vindicationis*) ja velvoittava testamenttisaanto (*legatum damnationis*).

Eryistestamenttisaanto on testamentintekijän kuolemanvaraismääräyksessä tietylle edunsaajalle tekemä, tiettyä jäämistöön sisältyvää omaisuuserää koskeva lahjoitus. Eryistestamenttisaanto merkitsee suoraa perintöoikeutta, eli saannon kohteena oleva jäämistön osa siirtyy edunsaajalle perittävän kuolinhetkellä.

Velvoittavassa testamenttisaannossa on kyse siitä, että testamentintekijä velvoittaa kuolemanvaraismääräyksessä perillisen antamaan jonkin aineellisen edun määrätylle edunsaajalle (esim. maksamaan tietyn rahamäärän). Tämä testamenttisaanto luo oikeudellisen veloitteen perilliselle, eikä siinä ole kyse oikeuksien automaattisesta siirtymisestä perittävältä edunsaajalle.

Edellä esitetyn perusteella sekä perillinen että erityistestamenttisaannon edunsaaja saavat Unkarin lainsäädännön mukaisesti kaikki oikeudet perintöön tai testamenttisaantoon välittömästi perittävän

kuolinhetkellä. Huolimatta oikeuksien siirtymisestä suoraan ipso iure Unkarin lainsäädännön mukaan on kuitenkin yleensä noudatettava virallista oikeudellista menettelyä eli perintöasian käsittelyä lakisääteisen perimyksen vahvistamiseksi.

8 Ovatko perilliset vastuussa perittävän veloista? Millä edellytyksillä?

Kyllä. Siviililain 7:96 §:n mukaan perilliset vastaavat pesän veloista. Tätä perillisen vastuuta on kuitenkin rajoitettu seuraavasti:

- Perillinen vastaa kuolinpesän veloista ensisijaisesti kuolinpesään sisältyvillä omaisuserillä (kuolinpesän omaisuus ja sen tuotto) (*cum viribus* -periaatteen mukainen vastuu).

- Jos kuolinpesän omaisuus tai sen tuotto eivät kuitenkaan ole vaateen täytäntöönpanohetkellä perillisen hallussa, perillinen vastaa veloista myös muulla omaisuudellaan perinnön arvoon saakka (*pro viribus* -periaatteen mukainen vastuu).

Muista oikeusjärjestelmistä poiketen Unkarin lainsäädännössä ei ole yhteyttä perillisten vastuun ja perunkirjoituksen välillä. Koska perillisten vastuuta on rajoitettu lainsäädännön nojalla, perillisten ei perintöä vastaanottaessaan tarvitse tehdä ilmoitusta, jolla rajoitetaan perillisen vastuuta pesän veloista.

Siviililain 7:94 §:ssä määritellään pesän velat seuraavasti:

a) perittävän hautaamisesta aiheutuvat kulut;

b) jäämistön vastaanottamisesta, säilyttämisestä ja hallinnoinnista aiheutuvat kulut sekä perintöasian käsittelyn kustannukset;

c) perittävän velat;

d) lakiosaan perustuvat veloitteet;

e) testamenttisaantoon liittyvät veloitteet.

Edellä mainitut viisi erityyppistä pesän velkaa ovat keskenään tietyssä *tärkeysjärjestyksessä* (siviililain 7:95 §). Sen vuoksi velat on myös suoritettava *tärkeysjärjestyksessä*. Jos kaikkia samaan luokkaan kuuluvia velkoja ei ole mahdollista suorittaa kokonaisuudessaan, velat maksetaan määräsuhteessa kunkin velan suhteelliseen osuuteen kaikista samaan luokkaan kuuluvista veloista.

9 Mitä asiakirjoja ja/tai tietoja tavallisesti edellytetään kiinteän omaisuuden rekisteröintiä varten?

Jos kuolinpesään kuuluu kiinteää omaisuutta, notaari lähettää viran puolesta perinnön siirtymistä koskevan lainvoimaisen päätöksen kiinteistörekisteriä ylläpitävälle viranomaiselle (ks. 6 kohta), jotta kiinteää omaisuutta koskevat muutokset voidaan kirjata rekisteriin.

Kiinteistörekisteristä annetun vuoden 1997 lain CXLI 29 §:n mukaan omistusoikeudet ja tiedot kirjataan rekisteriin ensisijaisesti virallisen asiakirjan, todistusvoimaisen yksityisen asiakirjan tai tällaisen asiakirjan jäljennöksen perusteella, jonka notaari on todistanut oikeaksi. Asiakirjassa todistetaan rekisteröinnin kohteena olevan oikeuden tai tiedon luominen, muuttaminen tai voimassaolon päättyminen. Asiakirjassa on lisäksi oltava kiinteistörekisteriin kirjatun oikeudenomistajan tai kiinteistörekisteriin kirjattavan väliaikaisen oikeudenomistajan lupa rekisteriin kirjaamiseen (oikeudenomistaja voi antaa rekisteröintiluvan myös erillisessä asiakirjassa, joka täyttää samat muotovaatimukset kuin rekisteröinnin perusteena oleva asiakirja).

Kiinteistörekisteristä annetun lain 32 §:n mukaan asiakirjassa, jonka perusteella oikeus tai tieto kirjataan rekisteriin, on oltava seuraavat tiedot:

a) asiakkaan tunnistetiedot, osoite ja henkilötunnus

b) jos organisaatiolla on tilastollinen numero, organisaation nimi, tilastollinen tunnus, toimipaikka ja

tuomioistuin- tai yrityrekisterin rekisteröintinumero (myös kirkollisten oikeushenkilöiden rekisterinumero)

c) kyseisen kiinteän omaisuuden tarkka kuvaus (sijaintikunta ja kiinteistötunnus) sekä se osuus omaisuudesta, jota rekisteröinti koskee

d) tarkka kuvaus kyseessä olevasta oikeudesta tai tosiseikasta

e) muutoksen oikeudellinen peruste

f) asianosaisten suostumus ja rekisteriin kirjatun omistajan varaukseton ja peruuttamaton ilmoitus kirjaamisen hyväksymisestä

g) sopimuspuolten kansallisuutta koskevat ilmoitukset.

9.1 Onko jäämistön hoitajan nimittäminen pakollista tai pyynnöstä pakollista? Jos on, miten nimittäminen toteutetaan kummassakin tapauksessa?

Unkarin oikeus ei tunne jäämistön hoitajan käsitettä.

Toimivaltainen notaari voi kuitenkin tietyissä tapauksissa nimittää edunvalvojan hoitamaan eräitä hallinnollisia tehtäviä, jotka koskevat kuolinpesän omaisuuseriä. Näitä tapauksia ovat muun muassa seuraavat:

aa) edunvalvoja, jonka tehtävänä on käyttää yhtiöiden jäsenten oikeuksia (perintöasioista annetun lain 32 §:n 2 momentti);

Jos kuolinpesään kuuluu yhtiön (tai osuuskunnan) osakkeita tai omistusosuuksia, notaari voi nimittää edunvalvojan hallinnoimaan tilapäisesti osakkeista/omistusosuuksista johtuvia oikeuksia. Edunvalvojan nimittäminen tapahtuu yhtiön (osuuskunnan) tai kenen tahansa sellaisen henkilön (yhteisön) pyynnöstä, jonka etua yhtiön (osuuskunnan) toiminta koskee.

ab) perinnästä vastaava edunvalvoja (perintöasioista annetun lain 32 §:n 3 momentti)

Jos kuolinpesään kuuluu saatavia, notaari voi nimittää edunvalvojan huolehtimaan niiden perinnästä sellaisen henkilön pyynnöstä, jonka etua perimys koskee. Edunvalvojan tehtävänä on toteuttaa oikeudelliset toimenpiteet, jotka ovat tarpeen kuolinpesän saatavien perimiseksi.

Kummassakaan edellä mainituista tapauksista ei nimetä edunvalvojaa, jos toimenpiteistä huolehtii *testamentin toimeenpanija*.

9.2 Kenellä on oikeus toimeenpanna perittävän kuolemanvaraismääräys ja/tai hallinnoida jäämistöä?

Unkarissa on olemassa erillinen perintöasian käsittely, jonka puitteissa ratkaistaan kaikki perimyksen liittyvät oikeudelliset kysymykset (ks. 6 kohta).

Notaari tarkistaa viran puolesta, onko kansallisessa testamenttirekisterissä (VONY) kuolemanvaraismääräystä perittävän nimellä. Jos voidaan olettaa, että perittävä on tehnyt kuolemanvaraismääräyksen, notaari hankkii sen viran puolesta.

Unkarin lainsäädännön mukaan perintöasiaa hoitavan *notaarin tehtävä ja velvollisuus on huolehtia kuolemanvaraismääräyksen toimeenpanosta*.

Lain mukaan myös testamentintekijä voi nimetä kuolemanvaraismääräyksessä testamentin toimeenpanijan. Testamentin toimeenpanijan nimeäminen ei kuitenkaan korvaa perintöasian käsittelyä, eikä toimeenpanija voi hoitaa notaarin tehtäviä.

Testamentin toimeenpanijan oikeuksista ja velvollisuuksista määrätään kuolemanvaraismääräyksessä. Jos kuolemanvaraismääräyksessä ei ole tältä osin tarkempia määräyksiä, testamentin toimeenpanijalla on seuraavat oikeudet ja velvollisuudet (perintöasioista annetun lain 99 §):

- auttaa toimivaltaisia viranomaisia toimittamaan perunkirjoitus
- esittää tarvittaessa turvaamistoimia kuolinpesän turvaamiseksi
- hallinnoida kuolinpesää. Testamentin toimeenpanijalla on kuolinpesän hallinnoinnin yhteydessä oikeus ja velvollisuus
- vaatia perillistä tai testamentinsaajaa panemaan kuolemanvaraismääräys täytäntöön
- suorittaa pesän velat velkojille (jäämistöstä, mutta omilla nimissään)
- hoitaa kuolinpesään kuuluvista yhtiöiden (osuuskunnan) osakkeista tai omistusosuuksista johtuvia oikeuksia tilapäisesti
- periä pesän velat (kuolinpesän hyväksi, mutta omilla nimissään).

Testamentin toimeenpanijan oikeudet hallinnoida omaisuutta ovat kuitenkin rajalliset: hän ei voi tehdä sitoumuksia kuolinpesän suhteen eikä myydä sen omaisuutta, paitsi jos kaikki henkilöt, joiden etua perimys koskee, antavat suostumuksena tällaisiin toimenpiteisiin. Testamentin toimeenpanija ei myöskään voi toteuttaa kuolinpesää rasittavia määräämistoimia maksutta.

9.3 Mitkä valtuudet jäämistön hoitajalla on?

Notaarin nimittämän edunvalvojan sekä testamentin toimeenpanijan oikeuksia ja velvollisuuksia kuvataan 10 ja 11 kohdassa.

10 Mitä edunsaajan aseman ja/tai oikeudet osoittavia asiakirjoja kansallisen lainsäädännön mukaisesti tavallisesti annetaan perintöasioita koskevan menettelyn aikana tai sen päättyessä? Onko niillä todistusvoimaa?

Kuten edellä 6 kohdassa todetaan, perintöasian käsittelystä vastaa Unkarissa notaari. Käsittelyn päätteeksi annetaan *virallinen päätös*, jossa vahvistetaan jäämistön siirto. Tällä päätöksellä notaari juridisesti siirtää kuolinpesään kuuluvat omaisuuserät perillisille.

Perillisen omistusoikeus perintöön ei kuitenkaan riipu kyseistä virallisesta päätöksestä: edellä esitetyn mukaisesti perimyksen sovelletaan Unkarin lainsäädännössä *ipso iure* -periaatetta, eli jäämistö on perillisten omaisuutta perittävän kuolinhetkestä alkaen. Sen vuoksi virallisella päätöksellä on pelkästään *toteava* vaikutus.

Sen jälkeen kun notaarin antama virallinen päätös on saanut lainvoiman, sillä on *juridinen tehtävä*: päätös on virallinen asiakirja, joka osoittaa kolmansille siinä mainitun perillisen (tai testamentinsaajan) juridisen aseman, ellei tuomari toisin määrää mahdollisessa riita-asian oikeudenkäynnissä.

Tämä verkkosivu on osa [Sinun Eurooppasi](#) -sivustoa.

[Anna palautetta](#) sisällön hyödyllisyydestä.

■ Päivitetty viimeksi: 15/01/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.